

TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ TADİL ANLAŞMASI

TARAFLAR: 1. TÜRK METAL SENDİKASI

2. TÜRKİYE METAL SANAYİCİLERİ SENDİKASI (MESS)

Taraflar 21 Nisan 2009 tarihinde İstanbul'da MESS Merkez Binası'nda toplandılar. Taraflar Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. (Erdemir) ve bağlı işyerlerinde yürürlükte bulunan 1.9.2008-31.8.2010 dönemine ilişkin Toplu İş Sözleşmesi'nin aşağıda belirtilen açıklamalar doğrultusunda tadili konusunda mutabakata varmışlardır. Taraflar imzaladıkları metinle anlaşmaya vardıklarını teyit ederler.

2008 yılında ortaya çıkan global ekonomik kriz, yılın üçüncü çeyreğinden itibaren tüm dünyada çelik sektörü pazarında beklenmedik bir talep daralması ve fiyat düşüşü yaşanmasına sebebiyet vermiştir. Pazardaki ve fiyatlardaki bu olumsuz gelişmeye karşı alınan önlemler ülkeler ve bölgeler bazında değişim göstermekle birlikte, tüm dünyadaki çelik sektöründe alınan genel önlemler arasında, geçici/kalıcı işgücü azaltmaları önemli bir yer tutmaktadır.

Global ekonomik krizin başlamasıyla birlikte Ülkemizde de, dünya çelik sektöründekine benzer uygulamalar yaşanmıştır.

Erdemir de sektördeki diğer kuruluşlar gibi ekonomik krizin olumsuz etkilerini yaşamıştır. Örneğin ekonomik kriz öncesinde, 2008 yılının Temmuz-Ağustos aylarında Nihai mamul (sıcak rulo) baz satış fiyatı, 1.360 USD/Ton düzeylerine kadar çıkmış iken, bugün aynı ürünün satış fiyatı 400-450 USD/Ton düzeylerindedir. Diğer yandan, ekonomik kriz öncesinde, örneğin 2008 yılının Nisan-Ağustos döneminde ortalama günlük üretim 9.500-10.000 Ton düzeylerinde iken, yaşanan talep daralması nedeniyle 2008 yılının son aylarında günlük üretimin 5.000 Ton düzeylerine kadar gerilediği dönemler olmuştur. Sonuç olarak, ekonomik kriz sebebiyle Erdemir'in satış fiyatları ve satış miktarı çok gerilemiş ve buna bağlı olarak da satış gelirleri önemli ölçüde düşmüştür.

Azalan satış miktarlarına bağlı olarak bazı tesislerimiz üretim dışı bırakılmıştır. Bunun yanı sıra üretim maliyetlerini düşürmeye yönelik olarak aşağıdaki tasarruf önlemleri geliştirilmiş ve uygulamaya konulmuştur:

- Yerli kömür kullanımı en üst düzeye çıkartılmıştır.
- Yüksek Fırınlardaki kömür enjeksiyon miktarı artırılarak kok kullanım miktarı azaltılmıştır. Örneğin daha önce 90 Kg/SHD düzeylerinde olan kömür enjeksiyon miktarları her iki yüksek fırında da 120 Kg/SHD'ye çıkarılarak kok tasarrufu sağlanmıştır.
- Sıvı ham demire kıyasla daha ucuz bir malzeme olan hurdanın Çelikhane'deki kullanım oranı artırılmıştır.
- Atıkların sinter harmanındaki kullanım oranları artırılmıştır.
- Mg ve Ferro Mangan kullanım miktarları azaltılarak tasarruf elde edilmesi sağlanmıştır.

Bu dönem içinde, İşletmemizde maliyet düşürücü çalışmaların yanı sıra insan kaynakları politikaları kapsamında da, öncelikle, kullanılmamış yıllık izinlerin kullanımı uygulaması başlatılmıştır. Kullanılmamış yıllık izinlerin kullandırılması ile birlikte, personel giderlerini düşürmeyi sağlamak amacıyla fazla mesai uygulamaları da sonlandırılmıştır. Personel giderlerini düşürmek amacıyla gerçekleştirilen bu uygulamaların yeterli olmadığı görülerek,

1

2009 Mart ayı içinde gönüllü işten ayrılmayı teşvik uygulaması gerçekleştirilmiş ve 275 Erdemir çalışanı bu kapsamda Erdemir'den gönüllü ayrılmıştır.

Ancak, piyasadaki daralmanın devam etmesi ve hammadde girdilerindeki maliyetlerin halen oldukça yüksek düzeylerde seyretmesi nedeniyle, yukarıda değinilen tasarruf tedbirleri ve personel giderlerini düşürmeye yönelik önlemler, ürünlerimizin satış fiyatları ile üretim maliyetleri arasındaki negatif farkı gidermeye yetmemektedir.

Bu durum dikkate alınarak izlenebilecek en uygun stratejiyi belirlemek üzere, tesislerimizdeki sıcak maden üretiminin;

- 9.000 Ton/Gün düzeyinde sürdürülmesi,
- 7.000 Ton/Gün düzeyinde sürdürülmesi,
- 5.000 Ton/Gün düzeyinde sürdürülmesi,
- Geçici olarak tamamen durdurulması

gibi alternatif stratejiler incelenmiştir. Bütün bu çalışmaların sonucunda, yüksek fırınların yine maliyeti düşürmek amacıyla 9.000 gün/ton düzeyinde üretimine devam etmesi, çelikhanenin full kapasite çalışması, slab stoklarının makul bir seviyeyi aşmaması koşuluyla devam edilmesi yaklaşımı ön plana çıkmıştır. Haddehane tarafında ise, sipariş olduğu sürece üretim yapılması, gerektiğinde vardiya azaltılması, son çare olarak da hattın (örneğin levha haddehanesi) kapatılması yolu benimsenmiştir.

Bu bağlamda, üretim maliyetleri üzerinde önemli bir etkiye sahip olan personel giderlerinin daha makul düzeylere çekilebilmesini teminen, ilave önlemlerin alınması kaçınılmaz olmuştur. Öncelikle, çalışmayan ya da kapasitesinin çok altında üretim yapan tesislerin personel giderlerini düşürebilmek amacıyla nelerin yapılabileceği irdelenmiştir. Yapılan değerlendirmelerde, kapasite düşüklüğü nedeniyle hizmetine ihtiyaç olmayacak yaklaşık 1.400 kişinin işten çıkarılması veya kriz dönemi boyunca işyerinde kısa çalışma yaptırma uygulamaları üzerinde durulmuştur. Şirket yönetiminin bu arayışları sırasında, krizin aşılması yönünde yapılan toplantılarda, tüm çalışanlarımızın işletme verimliliğini artırıcı iyileştirme önerileri yanında, Erdemir'in mevcudiyetini sürdürebilmesi için, hertürlü tedbirin ardından personel giderlerinden de tasarruf yapmak gerektiğinden hareketle, toplu çıkış uygulaması veya kısa çalışma yaptırılması uygulaması yerine, Erdemir'in içinde bulunduğu kriz döneminin aşılmasına katkıda bulunmak amacıyla ücretlerin %35 oranında azaltılması yönünde öneriler gelmiştir.

Krizin derinliği ve süresinin belirsizliği dikkate alındığında Şirketimizin mevcudiyetini sürdürebilmesinin vazgeçilmez önceliğimiz olması konusunda hemfikir olan İşveren ve Türk Metal Sendikası yetkilileri tarafından konu tüm yönleriyle değerlendirilmiş ve çalışanlarımızın 22. Dönem TİS (Toplu İş Sözleşmesi) hükümlerine göre belirlenmiş olan ücret ve ücrete bağlı haklarının kendi nzaları ile %35 oranında azaltılmasıyla personel giderinden yaklaşık olarak 1.400 çalışanın işten çıkarılmasına eşdeğer düzeyde tasarruf sağlanacağı yönünde ortak bir görüşe varılmıştır.

Bu şekilde, 1.400 çalışanın iş sözleşmelerine son verilmeyerek iş güvencelerinin sağlanmış olacağı ve böylece yapılması gereken fedakârlığın, tüm çalışanlar tarafından müştereken paylaşılmasının iş barışı yönünden âdil bir uygulama olacağı konusunda her iki taraf mutabık kalmıştır.

Taraflar, benzeri örnekleri gelişmiş diğer ülkelerde de yapılan bu uygulamanın, Dünyada ve ülkemizde yaşanılmakta olan ve gittikçe derinleşeceğinden endişe edilen kriz döneminde

işletmelerin kapanmaması, işçilerin işlerini kaybetmemesi ve böylelikle ülke ekonomisinin krizi en hafif şekilde atlatabilmesi yönünden, özellikle büyük işletmeler bakımından ülkemizde yeni bir model teşkil edebileceğini değerlendirmektedirler.

Erdemir'in mevcudiyetini sürdürebilmesine bağlı olarak tüm çalışanlar için çalışma hayatının sürekliliğinin ve çalışma barışının bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da sağlanabilmesinin, çalışanların Şirkete olan aldiyet duygusunu ve motivasyonunu koruyacağı görüşüyle 21 Nisan 2009 tarihinde yapılan toplantıda işbu Toplu İş Sözleşmesi Tadil Anlaşması ile aşağıda belirtilen hususlarda taraflar görüş birliğine varmışlardır.

İşbu Toplu İş Sözleşmesi Tadil Anlaşmasının, yukarıda belirtilen hususlar doğrultusunda 01.05.2009-31.08.2010 tarihleri arasında uygulanması hususunda taraflar mutabakata varmışlardır.

Bu çerçevede TİS'in mali haklara ilişkin hükümleri aşağıda belirtilen şekilde uygulanacaktır.

1- 22. Dönem TİS'nin 39. maddesi uyarınca belirlenen ücret ve ücrete bağlı haklar %35 (Yüzde otuzbeş) oranında azaltılacak ve 01.05.2009 tarihinden 31.08.2010 tarihine kadar indirimli bu ücretler geçerli olacaktır. Ancak, %35 oranında azaltılarak hesaplanan ücretlerin asgari ücretin altında kalması halinde, bu durumdaki sendika üyelerine asgari ücret uygulanacaktır.

Söz konusu ücret azaltılması 4857 sayılı Yasa'nın 22. maddesi uyarınca iş sözleşmesinin şartlarının değiştirilmesi niteliğinde olup, ücretlerden %35 oranında kesilen kısma ilişkin olarak Erdemir'in hiçbir borç ve yükümlülüğü bulunmayacaktır.

"Ücret ve ücrete bağlı hakların %35 oranında azaltılması" şeklinde ifade edilen iş bu tutanak hükmünün, değişiklik yaptığı 22. Dönem TİS hükümleri ise şunlardır:

MADDE 39: Bu madde uyarınca tespit edilen ücretler %35 oranında azaltılacaktır.

MADDE 30: Bu maddedeki fazla çalışma ücretleri tespit edilirken, işbu Anlaşma ile 39. maddede yapılan değişiklik uyarınca %35 oranında azaltılan ücret esas alınacaktır.

MADDE 32: Bu maddedeki hafta tatil çalışmasına ilişkin ücret tespit edilirken, işbu Anlaşma ile 39. maddede yapılan değişiklik uyarınca %35 oranında azaltılan ücret esas alınacaktır.

MADDE 32: Bu maddedeki ulusal bayram ve genel tatillerde çalışmaya ilişkin ücretler tespit edilirken, işbu Anlaşma ile 39. maddede yapılan değişiklik uyarınca %35 oranında azaltılan ücret esas alınacaktır.

MADDE 33: Bu maddedeki yıllık ücretli izin sürelerine ait ücretlerin tespitinde, işbu Anlaşma ile 39. maddede yapılan değişiklik uyarınca %35 oranında azaltılan ücret esas alınacaktır.

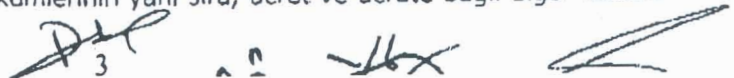
MADDE 37: Bu maddedeki ücretli izin sürelerine ait ücretlerin tespitinde, işbu Anlaşma ile 39. maddede yapılan değişiklik uyarınca %35 oranında azaltılan ücret esas alınacaktır.

MADDE 42: Bu maddedeki gece zammı (vardiya zammı) ücreti tespit edilirken, işbu Anlaşma ile 39. maddede yapılan değişiklik uyarınca %35 oranında azaltılan ücret esas alınacaktır.

MADDE 43: Bu maddedeki ikramiyeler tespit edilirken, işbu Anlaşma ile 39. maddede yapılan değişiklik uyarınca %35 oranında azaltılan ücret esas alınacaktır.

GEÇİCİ MADDE 3: Bu maddedeki "sendika aidat farkına" ilişkin ücret tespit edilirken, işbu Anlaşmanın yürürlük süresince, işbu Anlaşma ile 39. maddede yapılan değişiklik uyarınca %35 oranında azaltılan ücret esas alınacaktır.

22. Dönem TİS'nin "Ücret ve ücrete bağlı hakların %35 oranında azaltılması" şeklinde değişiklik içeren yukarıda belirtilen hükümlerin yanı sıra, ücret ve ücrete bağlı diğer haklara

(sendika aidatı, sendikal izin, ek ödeme, yevmiye, izin vb.) ilişkin olarak yukarıda belirtilen değişiklik hükümleri ile ilgili ya da atıfta bulunan hükümlerde (madde 9, 15-b, 19, 25, 26, 31, 67, 33, 77, 74-a, 74-b vb) de işbu Anlaşma ile 39. maddede yapılan değişiklik uyarınca %35 oranında azaltılan ücret esas alınacaktır.

2- İşbu Anlaşma, ücret ve ücrete bağlı haklara ilişkin yukarıda belirtilen hükümlerin haricinde, 22. Dönem TİS'nin nakdi ve nakdi olmayan sosyal yardımlarına ilişkin hükümlerinde (madde 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 59 vb.) değişiklik içermemektedir.

3- 22. Dönem TİS'nin madde 56-57. hükümleri uyarınca çalışanların kıdem ve ihbar tazminatı alacaklarının doğması ve iş akdinin sonunda madde-33 hükmü kapsamında kullanılmayan yıllık izinlerin yıllık izin ücreti alacağına dönüşmesi halinde, söz konusu yıllık izin ücreti alacaklarına ve tazminatlara esas alınacak ücretler 22. Dönem TİS'nin 39. maddesinde belirlenmiş olan esaslar usulünce tespit edilecek olup, işbu anlaşma ile 39. maddede yapılan değişiklik uyarınca %35 oranında azaltılan ücret bu tazminatlarda ve yıllık izin alacaklarında esas alınmayacaktır.

4- Bu kapsamda, iş bu Anlaşma ile ücretlerden %35 oranında kesilen kısma ilişkin olarak Erdemir'in TİS farkı vb. hiçbir borç ve yükümlülüğü bulunmayacaktır.

5- İşbu Anlaşma, 01.05.2009-31.08.2010 tarihleri arasında yürürlükte olacaktır. Örneğin bugün itibarıyla 15,88 TL/saat ücretli sendika üyesinin ücreti aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır:

- 01.05.2009-31.12.2009 tarihleri arasında $15,88 \times (1 - \%35) = 10,32$ TL/Saat,
- 01.01.2010-31.08.2010 tarihleri arasında $16,08 \times (1 - \%35) = 10,45$ TL/Saat (Bu rakam 01.09.2010 tarihi itibarıyla 16,08 TL/saat olarak hesaplanır.).

6- İşbu Anlaşma hükümlerinin uygulanabilmesini teminen, sendika üyesi işçilerden gönüllülük esasları dahilinde muvafakatname istenilmesi kararlaştırılmıştır.

Taraflarca birlikte düzenlenerek imzalanan işbu Toplu İş Sözleşmesi Tadil Anlaşması Toplu İş Sözleşmesi hükmündedir, 21 Nisan 2009

TÜRK METAL SENDİKASI

Pevrul KAVLAK

Yavuz GÖKÇE

MESS

Oğuz N. ÖZGEN

Av. İsmet ŞİPAHİ

Av. Erten CILGA